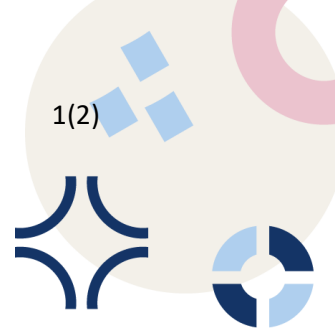

Eduskunnan talousvaliokunta
tav@eduskunta.fi

Viite: HE 79/2025

Keskuskauppakamarin lausunto hallituksen esityksestä laiksi kirjanpitolain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt Keskuskauppakamarin lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi kirjanpitolain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta (HE 79/2025 vp). Lausuntonaan Keskuskauppakamari esittää kunnioittavasti seuraavan.

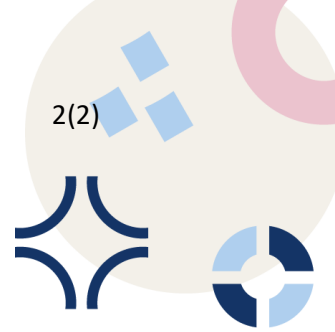
Yleistä

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kirjanpitolain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöstä koskien sellaisia yrityksiä, jotka eivät vielä ole olleet velvollisia kestävyysraportointiin kirjanpitolain mukaisesti. Laki mahdollistaisi raportoinnin lykkäämisen kahdella vuodella. Ehdotuksella pantaisiin täytäntöön kestävyysraportointia koskeva niin sanottu lykkäysdirektiivi ((EU) 2025/794). Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.12.2025, mutta sen säännöksiä voitaisiin soveltaa jo 1.1.2025 alkaen ja sen jälkeisillä tilikausilla.

Keskuskauppakamari kannattaa hallituksen esitystä ja siinä kestävyysraportoinnin ns. toisen ja kolmannen aallon raportointivelvollisille ehdotettua mahdollisuutta lykätä kestävyysraportin julkistamista kahdella vuodella nykyisistä kirjanpitolain voimaantulosäännöksen määräajoista. Keskuskauppakamari pitää tärkeänä, että ehdotettu laki tulisi voimaan mahdollisimman pian, jotta varsinkin toisen aallon yritykset saavat varmuuden sääntelyn sisällöstä tilikauden 2025 osalta ja voivat tehdä tarvittavat päätökset raportoinnin suhteen.

Ensimmäisen aallon yritysten kestävyysraportointi on osoittanut, että nykyiset raportointivaatimukset ovat yrityksille erittäin työläitä eikä niissä keskitytä riittävästi yrityksen toiminnan kannalta olennaisiin kestävyysnäkökohtiin. Mahdollisuus raportoinnin lykkäämiseen vähentää yritysten kustannuksia ja hallinnollista taakkaa, kun toisen ja kolmannen aallon yrityksillä on mahdollisuus odottaa kestävyysraportointidirektiiviin valmis- teilla olevien muutosten voimaantuloa.¹ Raportointivelvoitteen lykkääminen on myös

¹ Komissio on hallituksen esityksessä kuvatussa muutosdirektiiviehdotuksessa ehdottanut kestävyysraportointivelvollisuuden soveltamisalan supistamista. Lisäksi Euroopan tilinpäätösraportoinnin neuvoa-

omiaan helpottamaan kestävyysääntelyn siirtymävaiheeseen liittyvää osaajapulaa sekä palauttamaan yritysten fokusta raportoinnista takaisin vastuullisuustavoitteiden tosiasialliseen toteuttamiseen.

Keskuskauppakamari kannattaa myös hallituksen esitykseen sisältyvää ehdotusta siitä, että säännöksiä tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen sekä tilintarkastuskertomuksen digitaalisuudesta sovellettaisiin vasta siinä vaiheessa, kun kestävyysraportointivelvollisuus alkaa.

Osakeyhtiölain ja osuuskuntalain velvoitteista kestävyysraportointiin liittyen

Keskuskauppakamari kiinnittää huomiota siihen, että osakeyhtiölaissa ja osuuskuntalaissa säädetään yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen hallituksille ja tarkastusvaliokunnille, jos sellainen on perustettu, tiettyjä kestävyysraportointiin ja sen varmentamiseen liittyviä velvoitteita.² Lykkäysdirektiivi lykkää kestävyysraportointivelvoitteita myös osalla näiden säännösten soveltamisalaan kuuluvista yhtiöistä.

Vaikka lakisääteistä raportointivelvollisuutta lykätään, Keskuskauppakamari pitää todennäköisenä, että moni toisen ja kolmannen aallon raportointivelvollisesta julkaisee jonkinlaisen kestävyysraportin sisältövaatimuksia kevyemmän vastuullisuuskatsauksen. Tällainen raportointi voi perustua esimerkiksi kansainvälisiin kestävyysraportointistandardeihin (IFSR S) tai johonkin muuhun vapaaehtoiseen raportointikehikkoon. Tällöin esiin voi nousta kysymys siitä, sovelletaanko osakeyhtiö- ja osuuskuntalain säännöksiä myös vapaaehtoiseen raportointikehikkoon perustuvaan vastuullisuuskatsaukseen.

Keskuskauppakamari katsoo, että osakeyhtiö- ja osuuskuntalain säännösten sanamuodon perusteella kestävyysraportointia ja sen varmentamista koskevat säännökset soveltuvat vain silloin, kun asianomainen yhteisö laatii kirjanpitolaissa tarkoitetun eurooppalaisten kestävyysraportointistandardien mukaisesti laaditun kestävyysraportin. Sen sijaan vapaaehtoisin raportointikehikkoihin perustuviin vastuullisuuskatsauksiin säännökset eivät sovellu. Keskuskauppakamari ehdottaa, että asia todettaisiin selvyyden vuoksi valiokunnan mietinnön perusteluissa.

KESKUSKAUPPAKAMARI

Ville Kajala
Johtava asiantuntija

antava ryhmä EFRAG valmistelee parhaillaan komission toimeksiannosta merkittäviä kevennyksiä eurooppalaisiin kestävyysraportointistandardeihin.

² Ks. osakeyhtiölain 6 luvun 16 a–16 f §:t ja osuuskuntalain 6 luvun 16 a–16 f §:t.

KESKUS-
KAUPPAKAMARI

Alvar Aallon katu 5 C, PL 1000 | 00100 HELSINKI | +358 9 4242 6200
kauppakamari.fi